

ΕΛΛΗΝΕΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΘΥΜΑΤΑ ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ ΣΤΙΣ ΗΠΑ

Λευκή γυναίκα εθεάθη με Έλληνα!

Η ΒΡΩΜΕΡΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΥ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ...

Διάχυτη στη συντηρητική κοινωνία των ΗΠΑ ήταν η άποψη ότι οι Έλληνες είναι ανάξιοι των προγόνων τους. Φτωχοί συγγενείς της δοξασμένης κληρονομιάς. Ανατολίτες, όχι ευρωπαίοι, άξεστοι και αδύναμοι να σηκώσουν το βάρος του κλέους του αρχαίου πολιτισμού. Αν πάρουμε, όμως, τα πράγματα απ' την αρχή θα δούμε ότι οι άνθρωποι που πήραν τον δρόμο της ξενιτιάς άφηναν πίσω μια πατρίδα που η γη της είχε «ζήσει» την εξευτελιστική ήττα από τους Τούρκους (1897), τον Εθνικό Διχασμό, τους δύο Βαλκανικούς Πολέμους, τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, την αποτυχία της εκστρατείας κατάληψης της Άγκυρας (με συνέπεια τη Μικρασιατική Καταστροφή) και δύο Χρεοκοπίες (1893 & 1932).

Την πείνα της περιόδου και την ανάγκη για εργασία εκμεταλλεύτηκαν οι «ευαγγελιστές» της Γης της Επαγγελίας. Άνθρωποι περιέγραφαν με λαμπρούς και γεμάτους μέλι χαρακτηρισμούς τη ζωή στις ΗΠΑ και τον Καναδά (όπως οι δούλεμποροι δείχνουν βίντεο με πισίνες στους «δικούς μας» μετανάστες). «Στο ψωμί τους βάζουν βούτυρο!» έλεγαν στο ξυπόλητο 15χρονο και η οικογένεια αποχωρίζονταν τους άντρες της. Τα ναύλα είτε τα πλήρωναν κανονικά, είτε τα χρωστούσαν στον μεταφορέα με υποθήκη περιουσία τους (σπίτια ή κτήματα). Αν δεν είχαν περιουσία, τότε υπέγραφαν «σύμβαση εκμετάλλευσης» γινόμενοι πια δούλοι υπό ενοικίαση ή πώληση.

Στο ταξίδι τους κοιμόντουσαν στο κατάστρωμα, είτε στο κουφάρι του πλοίου. Συνωστισμένοι, άπλυτοι επί 30 σχεδόν μέρες ταξίδευαν στη θάλασσα που πολλοί από αυτούς πρώτη φορά έβλεπαν (με αποτέλεσμα πολλούς εμέτους και αρρώστιες). Φθάνοντας στον κόλπο που στέκει το «νεανικό» τότε Άγαλμα της Ελευθερίας, κοίταζαν και χαιρετούσαν ενεοί τους πελώριους ουρανοξύστες. Η Α' και Β' Θέση αποβιβάζονταν για έλεγχο χαρτιών, ενώ η Θέση Deck έμπαινε σε πλοιάριο για το... Έλλης Άιλαντ.

Το Έλλης Άιλαντ ήταν το νησί στο οποίο στεγαζόταν οι εγκαταστάσεις υποδοχής των μεταναστών. Ιατρικός έλεγχος. Έλεγχος πολιτικών φρονημάτων. Οι άρρωστοι επέστρεφαν «με το ίδιο εισιτήριο», ενώ το ίδιο γινόταν και σε εκείνους για τους οποίους αντιλαμβάνονταν ότι ήταν θύματα δουλεμπορίου. Οδυρμοί, αυτοκτονίες αλλά και δάκρυα

χαράς στα μάτια των Ελλήνων, Ιταλών, Πολωνών κ.ο.κ. μεταναστών.

«Λευκή Γυναίκα εθεάθη με Έλληνα!»

Σοκαριστικός ο τίτλος του άρθρου εφημερίδας της εποχής, όπως μας μεταφέρει ο Έλληνας ομογενής από το Ντιτρόιτ κ. Dan Georgakas. Προκαλεί η άποψη ότι στα τέλη του 19ου και στα πρώτα χρόνια του 20ου αιώνα, οι Έλληνες δεν κατατάσσονταν στους «λευκούς»! Θεωρούνταν, όπως προκύπτει απ' τα δημοσιεύματα και τις μαρτυρίες της περιόδου, Ανατολίτες και μη Ευρωπαίοι. Αυτό μη σας λυπεί, διότι την ίδια αντιμετώπιση επιφύλασσαν οι Αμερικάνοι για όλους τους νοτιοευρωπαίους. Σε πολλές περιοχές επιβάλλονταν οι «κανόνες» που εφήρμοζαν στους αφροαμερικάνους ή αλλιώς τους «νέγρους», όπως επιτιμητικά τους αποκαλούσαν. Στους κινηματογράφους η πλατεία ανήκε στους λευκούς, ενώ ο «γυναικωνίτης» (το πατάρι) στους νέγρους και στους μη λευκούς (Έλληνες, Ιταλούς κ.ο.κ.).

Μα πώς γίνεται; Το δέρμα μας δεν το έβλεπαν; Ο χαρακτηρισμός «λευκός» δεν απευθυνόταν στο δέρμα και το χρώμα του, αλλά στην κοινωνική τάξη- αντίληψη. Οι βορειοευρωπαίοι, για παράδειγμα, θεωρούνταν λευκοί. Το αστέιο είναι φορείς της εν λόγω προκατάληψης ήταν οι εξαμερικανισμένοι Ιρλανδοί που είχαν προηγηθεί ως μεταναστευτικό κύμα και είχαν αφομοιωθεί απ' την Βορειοαμερικανική κοινωνία των ευγενών προτεσταντών.

Οι Ιρλανδοί οι οποίοι υπέστησαν την ίδια διάκριση θεωρούμενοι απ' τους ντόπιους ως «μη λευκοί»! Είναι ακριβώς, όπως στο ρεπορτάζ που ένας Σύριος μιλά για ληστεία που του έκαναν στο μαγαζί του στο κέντρο της Αθήνας και ζητά εδώ και τώρα να φύγουν οι Μπαγκλαντεσιανοί και οι Πακιστανοί! Όπως μια φίλη Ρωσίδα που έχει απαυδήσει με τους Αλβανούς κ.ο.κ..

Την απέχθεια αυτή την σημάδεψε το μένος της Κου-Κλουξ-Κλαν (ΚΚΚ), της περίφημης ρατσιστικής οργάνωσης, που έδειξε ιδιαίτερη συμπάθεια πέραν από τους ανθρώπους μαύρου δέρματος και... στους Έλληνες. Πυροβολισμοί, εμπρησμοί και άλλες κορυφώσεις έγραψε η ιστορία αυτής της «σχέσης».

Ο τρόπος διαβίωσης των Ελλήνων ήταν όπως σχεδόν βλέπουμε σήμερα τους μετανάστες στη χώρα μας. Αλλά ακριβώς, όπως και σήμερα,

οι μετανάστες θεωρούνταν πηγή μόλυνσης. Κίνδυνος για τη δημόσια υγεία. Εκεί μας κόλλησαν το «filthy Greeks», δηλαδή «βρωμοέλληνες». Η επαίσχυντη συμπεριφορά θεωρούνταν σε μαρκίζες εστιατορίων, όταν οι Έλληνες έκαναν τα πρώτα βήματα στην εστίαση, αναγράφοντας «All American. No rats. No Greeks» Μετάφραση; «Αμιγές Αμερικάνικο. Όχι ποντίκια. Όχι Έλληνες». Ακριβώς σαν το πιο πρόσφατο «Απαγορεύονται οι Έλληνες και τα σκυλιά!» που λέγεται για τη Γερμανία και το δικό της ρατσισμό. Τα ίδια συνέβαιναν και στην Αυστραλία.

Σε αυτά προσθέστε και μια έλλειψη διάθεσης από τους Έλληνες να μάθουν Αγγλικά και να ενταχθούν στην κοινωνία «υποδοχής», πράγμα που σπλητεύονταν από τους Αμερικάνους. Μαζεύονταν μαζί στα καφενεία τους και μιλούσαν πολιτικά μεταξύ τους πίνοντας και τζογάροντας. Πράγματα ασυνήθιστα για τον συντηρητικό Βορειοαμερικάνο.

Τα φθηνά χέρια των Ελλήνων τους έφερναν στις δουλειές και ελέω Μεγάλης Ύφεσης (1929) οι Αμερικάνοι «σιτενέονταν» στο καρεκλάκι του σοφρά της ανεργίας. Αλλά κατηγορούσαν τους Έλληνες ότι τους έπαιρναν τις δουλειές στις οποίες την ίδια ώρα οι Αμερικάνοι δεν ήθελαν να εργάζονται θεωρώντας τις κατώτερες και ευτελείς. Όπως δηλαδή, τώρα κατηγορούμε τους μετανάστες για το ότι δεν βρίσκεις δουλειά σε οικοδομή, αλλά ο φραπέ πήγαινε σύννεφο.

Τι έλεγε ο Τύπος της εποχής;

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΙ.

Ξεφυλλίζοντας τις ομογενειακές εφημερίδες της εποχής, διαπιστώνει κανείς ότι τα ρατσιστικά στερεότυπα σε βάρος των ελλήνων μεταναστών αφθονούσαν στις στήλες του αμερικανικού τύπου. Πρώτο και κύριο χαρακτηριστικό που αποδίδεται στους Έλληνες, έτσι γενικά, είναι η υψηλή εγκληματικότητα. Καθρέφτης της σχετικής αρθρογραφίας μπορεί να θεωρηθεί η τακτική στήλη «Έλληνες εν Αμερική» του «Ελληνικού Αστέρος» του Σικάγου, που περιείχε ως επί το πλείστον αναδημοσιεύσεις από τον τοπικό τύπο διάφορων περιοχών: σε σύνολο 149 ειδήσεων που δημοσιεύθηκαν στις 12 πρώτες εβδομάδες του 1909, οι 78 (ποσοστό 52,3%) αφορούσαν πραγματικά εγκληματικά περιστατικά με δράστες Έλληνες μετανάστες, ενώ άλλες 16 (10,7 %)

ασχολούνταν με παρεμφερείς κατηγορίες που -λανθασμένα ή `φουσκωμένα'- τους απευθύνθηκαν. Ακολουθεί επιλογή από χαρακτηριστικά δημοσιεύματα της εν λόγω στήλης.

ΒΙΑΣΤΕΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ.

«Επίθεσις Έλληνος κατά μικράς αμερικανίδος. Εν Πουέβλω της πολιτείας Κολοράδου κατά την εκεί συνάδελφον `Chieftain' συνελήφθη ο Έλλην Ιωάννης Σωτηρίου, διότι νύκτα τινά μεθυσμένος ών κατεδίωξε μικράν τίνα Αμερικανίδα. Εις τας φωνάς της παιδίσκης προσέτρεξαν κλητήρες, οίτινες συνέλαβον τον μεθυσμένον ομογενή, όν οδήγησαν εις το κρατητήριο, όπου την επομένην κατεδικάσθη εις πρόστιμον 100.000 δολλαρίων και τα έξοδα παρ' όλας τας διαμαρτυρίας του ότι ουδέν κακόν διεννοείτο και ότι η μικρά Αμερικανίς ωμοίαζε τα μέγιστα προς την εν τη γενετείρα διαμένουσαν αδελφήν του» (5/2/1909).

ΒΡΩΜΙΑΡΗΔΕΣ.

«Την φρικώδη κατάστασιν των Ελλήνων αναγιγνώσκομεν εν τη Δέμβερ του Κολοράδου συναδέλφω `Νέα'. Κατά την συνάδελφον ταύτην, ήτις δημοσιεύει εν πλάτει την έκθεσιν του εκεί αστυιάτρου, 800 Έλληνεςζώσιν υπό τους χειρίστους της υγιεινής και ανθρωπότητος κανόνας. Η αστυνομία εύρε περί τους 25 Έλληνες κοιμωμένους και διαπυμένους εις έν στενότατον δωμάτιον. Αμέσως η αστυνομία εξεδίωξε τούτους εκείθεν και απελύμανε καταλλήλως το δωμάτιον τούτο, εξ ού ηπειλείτο η υγεία και του περιοίκου πληθυσμού. Ενεκα τούτου η συνάδελφος επιτίθεται δριμύτητα κατά των Ελλήνων, λέγει δ' ότι εκ της ελεεινής τούτων υγιεινής καταστάσεως απειλείται η υγεία όλης της πόλεως» (5/3/1909).

ΣΩΜΑΤΕΜΠΟΡΟΙ.

«Ετερον κρούσμα σωματεμπορίας μας έρχεται από την πόλιν Κάνσας της πολιτείας Μιζούρι, κατά την εκεί συνάδελφον `Αστήρ'. Ενεκα τούτων οι επί της μεταναστεύσεως επόπται ήρξαντο σταυροφορίαν κατά των Ελλήνων, ενώ αι Αμερικανικά εφημερίδες πλάσσουν διαφόρους φανταστικές ιστορίας, αίτινες γράφονται επί το τραγικότερον προς εξερέθισιν των Αμερικανών κατά των Ελλήνων. Το βέβαιον είναι ότι τοιαύτα κρούσματα συμβαίνουσιν, αλλ' είναι όντως πολύ άδικον να μέμφεται ολόκληρος ο Ελληνικός πληθυσμός δια την παρανομίαν δύο ή τριών Ελλήνων ιδιοκτητών στιλβωτηρίων» (1/1/1909).